

Nr 66.

Av herrar **Sundelin** och **Osvald**, i anledning av Kungl. Majt:s framställningar om anslag till statens växtskyddsanstalt.

Vid flera tillfällen under senare år ha jordbrukare och trädgårdsodlare framfört klagomål över att statens växtskyddsanstalt icke med tillräcklig snabbhet kunnat ingripa i kampen mot skadeinsekter och sjukdomar. Särskilt kraftiga blevo klagomålen under gammaflyets härjningar sommaren 1946. Vid 1947 och 1948 års riksdagar ha också motioner väckts om åtgärder i syfte att sätta växtskyddsanstalten i stånd att bättre fylla sitt syfte. Anstaltens styrelse har varit väl medveten om det berättigade i många av de framförda klagomålen, men den har icke i nämnvärd mån kunnat tillgodose framställda krav, då den saknat härför erforderliga resurser i fråga om såväl personal som utrustning.

Under år 1947 verkställde anstaltens styrelse en utredning om behövliga förbättringar i fråga om huvudanstaltens organisation och utrustning, varjämte den tillsammans med kungl. lantbruksstyrelsen utredde behovet av filialer m. m. Sedan flera remissinstanser begärt att dessa utredningar skulle överses av sakkunniga utanför anstalten, begärde anstaltens styrelse i sina petita för budgetåret 1949/50 (25 augusti 1948) vissa smärre förbättringar, som i varje fall måste anses ofrånkomliga, om anstalten skulle kunna betjäna vårt lands växtodling på ett något så när tillfredsställande sätt. Dessa förbättringar äro:

- 1) Förändring av två försteassistentbefattningar (Ce 24) för prövning av bekämpningsmedel till överassistentbefattning i lönegrad Ce 27.
- 2) Inrättande av en överassistentbefattning i lönegrad Ce 27, alternativt en försteassistentbefattning i lönegrad Ce 24, på zoologiska avdelningen.
- 3) Inrättande av en överassistentbefattning på upplysnings- och kontrollavdelningen.
- 4) Inrättande av en befattning som föreståndare i lönegrad Ce 29 fr. o. m. den 1 april 1950 för den planerade norrlandsfilialen.

De under punkterna 1—3 angivna förbättringarna ha tillstyrkts av styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök.

Under punkt 18, nionde huvudtiteln, har departementschefen endast såtillvida tillmötesgått anstaltens önskemål, att en assistenttjänst på zoologiska avdelningen föreslagits ändrad till en försteassistenttjänst.

Sedan anstaltens styrelse ingivit sina petita, ha riksdagens revisorer bl. a. granskat växtskyddsanstaltens verksamhet. Revisorerna uttala bl. a. i sin den 15 december 1948 avgivna berättelse, § 28, att »de förluster, som årligen

vällas genom växtsjukdomars och skadeinsekters härjningar», kunna »uppskattas till 100-tals miljoner kronor». »Mot bakgrunden härav», säga revisorerna vidare, »framstår med all tydlighet vikten av att väl tillvarataga de möjligheter att minska förlusterna, som kunna föreligga genom åstadkommandet av ett effektivare växtskydd». Revisorerna ha bl. a. undersökt hur lång tid, som plägar åtgå, innan inkomna förfrågningar bli besvarade, och därvid kunnat konstatera, »att förfrågningar i betydande utsträckning besvaras först efter åtskillig väntetid» — en omständighet, som anstaltens styrelse vid flera tillfällen framhållit — bl. a. beroende därpå, att »tillräcklig personal icke finnes disponibel för detta ändamål».

Revisorerna uttala vidare bl. a., att »en effektiv beredskap mot sjukdoms- och insekthärjningar förutsätter att växtskyddsorganisationen kontrollerar förekommande bekämpningsmedel».

Revisorerna framhålla till sist: »Med hänsyn till de stora värden, som årligen gå till spillo på grund av växtsjukdomar och genom härjningar av skadeinsekter, är emellertid enligt revisorernas mening en snar effektivisering av växtskyddsorganisationen påkallad, särskilt i vad gäller tillhandagåendet med råd och upplysningar till växtodlarna och höjandet i övrigt av växtskyddets beredskap. Åtskilliga förbättringar synas kunna vidtagas, utan att därmed den slutliga lösningen av forsknings- och försöksväsendet inom jordbruket föregripes. Revisorerna vilja därför förorda, att åtgärder i här avsett syfte vidtagas i så god tid, att frågan om möjligt kan bli föremål för behandling redan vid nästkommande års riksdag.»

Någon motivering utöver den av riksdagens revisorer framförda för en förstärkning av personalen på upplysnings- och kontrollavdelningen torde näppeligen tarvas.

I fråga om kontrollen av bekämpningsmedlen torde det vara skäl att erinra om att den kemiska industrien under senare år ställt ett flertal nya medel till förfogande för kampen mot sjukdomar och skadedjur. På detta område pågår en mycket livlig utveckling, och varje år komma nya preparat på marknaden. Det ligger i öppen dag, att det är av största vikt, att alla dessa preparat bli underkastade en omsorgsfull offentlig prövning och kontroll. Erfarenheterna under senare år bekräfta till fullo denna uppfattning. Vårt land lider emellertid brist på skolad och erfaren personal för dessa arbetsuppgifter. Om den offentliga kontrollmyndigheten skall kunna hävda sig i konkurrensen med den kemiska industrien om den tillgängliga arbetskraften, måste den kunna bereda den personal, som handhar ifrågavarande arbetsuppgifter, bättre villkor än vad som för närvarande är fallet. Av denna anledning har anstaltens styrelse begärt, att två försteassistentbefattningar skulle ändras till överassistentbefattningar. Med hänsyn till risken att den statliga kontrollmyndigheten skulle nödgas ersätta den nuvarande personalen med mindre erfaren personal synes den föreslagna förändringen mycket väl motiverad.

I särskild skrivelse av den 25 augusti 1948 har styrelsen för växtskyddsanstalten hemställt om ett reservationsanslag å 12 000 kronor för att inköpa

en traktor med tillhörande redskap. Denna framställning har tillstyrkts av styrelsen för lantbrukshögskolan och statens jordbruksförsök. Då anstaltens maskinella utrustning är synnerligen bristfällig och då en ny traktor med tillhörande redskap i högst väsentlig grad skulle bidra till att göra arbetet vid anstalten mera effektivt, synes ett bifall till anstaltens framställning ligga helt i linje med de krav på ökad effektivitet, som från vårt lands växtodlare kunna ställas på växtskyddsanstaltens verksamhet.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte

besluta, att två försteassistentbefattningar i lönegrad Ce 24 vid växtskyddsanstalten för prövning och kontroll av bekämpningsmedel måtte ändras till två överassistentbefattningar och att ytterligare en överassistentbefattning måtte inrättas vid växtskyddsanstaltens upplysnings- och kontrollavdelning, samt bevilja ett reservationsanslag å 12 000 kronor till växtskyddsanstalten för inköp av en traktor med tillhörande redskap.

Stockholm den 20 januari 1949.

Gust. Sundelin.

Hugo Osvald.
